

RES PUBLIKA

28. června 1996

První s o u k r o m ý týdeník
se samizdatovou tradicí

NECENZUROVANÉ
NOVINY

Vašku, jsi prase a hovado !

Z dopisů Olgy

Nevím jestli už tohle to má být nekrolog nad pomalým avšak v poslední době zcela evidentním odúmrtím "Necenzurovaných novin". V letošním roce jejich vydávání mělo pořádné díry a v poslední době zcela zaniklo. Po telefonické dotaze v redakci mi bylo sděleno, že potíže jsou jen dočasného rázu a že vydávání bude obnoveno. Buď jak buď začíná být

zřejmé, že tento exklusivní týdeník a pokud máme věřit redakci je

v neúlosti současných mocných na té úrovni, že se rozhodli k jeho likvidaci patrně jakožto extrémistické organizace. Dnes ovšem mají postkomunisté zdánlivě demokratické prostředky k likvidaci nepohodlných formou tak říkajíc volné soutěže mezi periodiky. Potom ovšem stačí se demokraticky rozhodnout kory umožním úžn v tiskárně a kory naseru. V. V.

Politictí vězňi zemřelí ve výkonu trestu./Neublikováno/

- K l í m a Miroslav, nar.13.10.1920, vyzvědačství, zemřel na obhopení vadu srdce 4.8.1955 v Praze - Ruzyni.
- V a š k o v á Marie, nar.4.11.1895, velezrada, zemřela na ryodegeneratio cordis 4.8.1955 v Praze-Ruzyni.
- Š i m á k Evžen, nar.3.3.1896, §2, 8/2a, zemřel dne 21.8.55 v Praze - Ruzyni.
- F u c h s Mikuláš, nar.24.10.1906, velezrada, zemřel 31.8.55 v Praze - Ruzyni.
- Pavlo v i č Karel, nar.20.1.1898, sdružování proti republice, zemřel na urasemii 12.11.1955 v Praze-Ruzyni.
- K ř e č e k Václav, nar.20.9.1900, ohrožování jednot.hosp. plánu, zemřel na zánět plic 30.11.55 v Ruzyni.
- B o e n i g k o v á Barbora, nar.21.12.1896, velezrada, zemřela na akutní vřduť srdce 31.1.1956 v Praze - Ruzyni. Pokračování

U v n i t ř ě í s l o :

- 1.ThDr.Antonín H u v e r: Muklovské pouť na Sv.Hostýně.
- 2.Oldřich Ř e z n í č e k: Odpuštění,tolerance,humanita.
- 3.Cemillo F o h s n k a:Odpověď našich baboček na.....
- 4.Vladimír Hajný:Dopis klubu oklamských saratem /KČS/.
- 5.Štěpánské 35: Divadelní telegram-Festival pantomimy.
- 6.Vojtěch Vojtír: Tradice a česká státnost.Pokračování.

Předpokl.cena: 2,- Kč MČ 47263 Náklad: 50 výtisků

v y c h á z e l o 1 9 7 3 - 1 9 7 5

o b n o v e n o 1 9 8 7 r o č n í k 1 3 č í s l o 26

Vydává: Vladimír Hajný Red. Marta Zemanová

ČSA 34, 737 01 Šumperk rada: Julius A.Varga

Uzdávěns: 23.6.1996

Odpuštění, tolerance, humanita

Stalo se módou mluvit a psát o odpuštění, toleranci a humanitě. Pokud se odpuštění týká, může každý - pokud mu to jeho náboženské přesvědčení dovolí či velí - odpustit svými viníkům, kteří mu jakkoliv ublížili, avšak toliko sám za sebe, za činy jen a jen na něm spáchané, nikdy však za činy a zločiny proti jiným osobám.

Zločiny proti lidskosti spáchané jménem jakékoliv ideologie, ať je to nacismus, fašismus, komunismus nebo náboženský fanatismus, říká se tomu fundamentalismus, jsou neodpusitelné. Ty nemůže a také nemá právo odpouštět žádný, byť by byl nejvyšším státním či církevním hodnostářem. Zejména pak zločiny na těch, kteří vinou zločineckého totalitního režimu a jeho služebníků ztratili své životy. Někteří církevní hodnostáři

připouštějí možnost odpuštění i těchto zločinů, pokud ovšem vznik svých zločinů upřímně litují. Není však v lidských silách, aby kterýkoliv člověk, byť sbevice nadán schopností poznat druhého člověka, mohl spolehlivě rozlišit, zda někdo svých činů lituje nebo se jen přetvařuje a hraje komedii. Je tolik příkladů, kdy pro získání osobního prospěchu limitního nebo společenského někdo zradil své nejbližší přátele, své někdejší ideály a nakonec i sebe sama.

O toleranci je třeba usilovat, ale jen s lidmi dobré vůle, kteří mohou mít sice rozdílné názory než my, ale dogmaticky na nich nelpí. S takovými lidmi se můžeme dohodnout, i uzavřít přiměřený kompromis přijatelný pro obě strany. To je pak demokracie v praxi. Nebudeme, ani nesmíme být tolerantní k žádné totalitní ideologii ani k jejím hlasatelům. Těm patří náš boj.

V Praze, dne 5. prosince 1995

Vážený

Klub oklamáných sametem /KOS/

Těnov č. 17

110 00 P r a h a 1

k rukám Ing. J. Mašejků, Ing. A. Dušek

Vážení pánové Kosáci!

S velkým zájmem jsem si přečetl Vaši informaci o ustavení Klubu oklamáných sametem /KOS/. Patřím rovněž k této obrovské skupině oklamáných a okradených současnou byrokracií ustavenou s tichým dobrodáním vlády za účelem potvrzení velkého množství krádeží uskutečněných komunistickým režimem i postsametovým režimem. Dochází v mnoha případech k paradoxnímu vývoji, kdy se těmito rozhodnutími současná byrokracie potvrzuje jakoby legální rozkrádání ve velkém za komunismu. Tím se docílí mimo jiné i to, že vlastně žádné zločiny proti majetku s poč. /neřluvic o ztracených životech/ se nekonaly a z toho logicky aby vyplývalo, že kde nejsou zločiny, nejsou ani zločinci a nakonec bude důvod k odstranění některých zákonů o zločinnosti bývalého režimu. To by jistě v budoucnu mohlo nastat. Proto jsem Vaši iniciativu uvítal a hlásím se za člena.

Jisté aktivity v tomto směru jsem podnikl i sám na svou vlastní pěst, ale bohužel jsem ji nedotáhl do konce /SOLCKAPR/ - Samobrana záb. lidí okradených komunistickým a postkomunistickým režimem. Víím o tom, že ve Zlíně došlo rovněž k založení jakési organizace s podobnými cíli.

Dále bych eventuálně poskytl svůj týdeník "Res publica" - dnes pouze 50 výtisků k informacím o Vašich aktivitách. Je registrován na Ministerstvu kultury s MČ a jsem jeho oficiální vydávatel.

S projevem hluboké úcty

Ing. Vladimír Hajný
ČSA 34, 787 01 Šumperk

"Zpráva redakce KPV" č. 8/94

Odpověď našich poboček na založení Sdružení
Ve dnech 18. 22. listopadu zveřejnil Český deník články o rozdělení pražské pobočky KPV na další organizaci. Sdružení bývalých politických vězňů České republiky. Člá slyšec, věčné určených divodů i výzvy k přihlížení se do nové organizace SBPV. Nijíy prohodnány na schůzi žatecké pobočky KPV dne 22.

listopadu 1995. Zjednotění všech jednorozměrných názor, že nyní, kdy bytí byvalí spolupracovníci Sdružení a z řad KPV vylovení, nejsou vůbec žádné důvody k rozdělení stávající organizace všech bývalých politických vězňů ČR i žatecká pobočka KPV. která je naprosto jednotná, se domnívá, že je nutno udržet celistvost KPV a upevnit její řady.

Rozdělení KPV chápe jako pokračování akce "Klin", dle starého a osvědčeného hesla "rozděl a panuj", které může být dle mínění těch, co museli KPV opustit a využili k tomu přátelství lidí snadno ovladatelných. Nemíníme podporovat ty, co povyšují vlastní osobní zájmy nad zájmy společnosti. Proto žatecká pobočka a sístvá prvníou

součástí jediné vrcholné organizace, sdružující bývalé politické vězně - Konfederace politických vězňů ČR!
Za pobočku KPV v Žatci předseda Camillo Pohanka

Svědomí
CONSCIENCE
Nezávislý čtrnáctideník
Roč. IV., č. 13/1993
Časopis je pokračovatelem
"Nařich hlasů" založených
v r. 1955 a "Vězně" v Kanadě.
Je nevydělečný!

Spolupracuje
redakční rada

Vydavatel a šéfredaktor:
MILO KOMÍNEK

Zástupce:
Ing. Oldřich Tihelka

Grafická úprava:
Markéta Chroboková

Vydává a tiskne:

Moravia Publishing Inc.
2098 Dundas Street West
Toronto, Ont., Canada
M6R 1W9

Tel./Fax: (416) 539-9017

Redakce a administrace
v České republice:
SVĚDOMÍ

Pošt. schránka 70, Pošta 12
738 02 Frýdek-Místek
Tel./Fax: 0658 348 63

Vedoucí: Petr Komínek
Administrace:

Gabriela Žvaková

»Podávání novinových zásilek
povoleno Oblastní správou pošt
v Ostravě čj. 2459/92 - P/1
ze dne 4. 11. 1992«

Vyebází dvakrát měsíčně.

Redakce za podepsané články
nenese zodpovědnost
a nemusí se s jejich obsahem
ztotožňovat.

Nevyžádané rukopisy
se nevracejí.

Muklovská pouť na sv. Hostýně

ThDr. Antonín Huvar

Přítomní bratři, sestry
a spolubratři!

Chci Vás pozdravit našim pozdravem, jak jsem byli zvyklí se zdravít v místech podzemních: "Zdař Bůh!"

Chceme využít tuto příležitost jako milost nám Pánem darovanou. Moci Vás pozdravit na tak posvátném místě, jako je svatý Hostýn, je darem, za který nebudeme moci dosti poděkovat a naše setkání je diktováno potřebou poděkovat především za ochranu, pomoc a záchranu života.

Že vystupujeme zrovna v této stavě je dáno tím, že Otec Karel Očenášek je jediným úřadujícím biskupem, který těmito katakombami prošel a já jsem byl v roce 1948 nejmladší ze zatčených kněží.

Dnešní slavnost je málo obvyklá složením návštěvníků, stejně jako bude neobvykle tvrdá dnešní úvaha svým obsahem. Nechceme se jenom ohlížet zpět, nechceme jenom počítat prořídilý zástup těch, kdo ještě přežili. Jsme již jenom jako zbyteček, jak to říkají verše Starého Zákona: Jenom šear jašub - jen ti poslední se vrátili!

Pozdravuji především Vás bratři a sestry, kdo jste začínali již v roce 1948 - 1949 ve všech různých věznicích, šatlavách, mučimách a šachtách, kdo jste jako první byli smeteni onou vichřicí řvoucí lůzy po "Vitězném únoru". S nemenším pohnutím zdravím i všechny Vás, pozůstalé, po těch, kdo s námi

začínali, ale již nejsou mezi námi.

My jsme již jenom poslední svědkové všech krutostí, kterými minulý nemravný režim začínal svou neblahou historií, byli jsme těmi, kdo první odzírali pravdu dokazovanou kopanci, bitím, týráním hladem, samotkami a ponižováním, všemi uměle vymyšlenými způsoby.

Proto je nutné, abychom se ještě poohlédli po všech, kdo přežili neblahé kostomlaty, je žádoucí, abychom si podali mizerné ruce a nedovolili pokračování nezapomenutých zvrstev. Dnes žádáme, aby zaťaté pěsti se změnilly v ruce sepaté.

Prosím Vás všechny, abychom vzpoměli v tiché modlitbě všech, kdo se nedočkali. Díky Vám, kdo jste zůstali spojeni s námi. Vždycky se nějaká cestička našla k návratu domů. Bůh žehnej Vám všem, kdo jste pochopili, že vězeň je též člověk. To nejtěžší po návratu bylo: mít zavřené dveře tam, kde jsme hledali spolubratra nebo svého představeného. Kolik z nich mělo zavřená ústa, když jsme zdravili, nepřístupné budovy, když jsme se domnívali, že můžeme vstoupit, odmítavé stanoviska, když jsme žádali o svátosti.

Rána býkovcem nerudných bachařů nebyla ničím ve srovnání s jednáním bratři, kteří odmítali živého navrátilce. Odčinil již někdo tuto tíhu? Nedá se couvnout ani při dnešní příležitosti i když tato otevřená pravda je krutá a musí páliť

jednotlivce i celý národ. Jsou to křivdy, které zmarily tolik možností všech, kdo se dostali do onoho rudého šrotovníku. Sevřely i drtily národ jako celek a zničily tisíce vlastenců i jejich rodin.

Naše shromáždění je současně věřícího lidu, který trpěl, ale nesl statečně toto ponižení, který se nehrbil, ale s hrdostí vyznavačů byl hříčkou v rukou shluku zločinců, který ovládl celý východní prostor.

Tam, kde zněla internacionála, tam se ozýval nářek, rány, kletby a zvony smrti. Vy všichni jste byli účastní a celá desetiletí bezmocní.

My jsme však spojovali svá utrpení s bolestí Pána, v úmyslech celé Cirkve. Cítili jsme, že by bylo velmi málo jen uvažovat o bolestech a utrpení Pána, jen nabízet bolesti cizí. Tisíce Vás s Ním byly bičovány, s tmovou korunou, políčkovány a přibíti na kříž českých dějin.

Jsme poslední svědkové těch, jimž zraky vyhasly v naší přítomnosti. Kolik párů očí by ještě rádo pohlédlo na Kříž, objalo své a podávalo dosti učinění za sebe i za národ!

Nepohrdejte těmi výkřiky, které jsou zpřítomněním přestálých hrůz! Mnoho toho bylo řečeno o minulých dějinách, o obětech, snadno se mluví akademicky i o likvidaci protivníků, citíme chytráctví těch, kdo v hodinu sedmáctou nastupovali, aby si první vybírali výhody i pocty, aby mnohými řečmi zakrývali cizí slzy.

Počítáme se skutečností, že ti, kdo nebyli vtaženi do onoho rudého soukolí nepochopí nic z té tíhy, která snad vyzní již jen jako nevyrovnaná vzpomínka. Proto chci oslovovat především Vás, kdo jste si museli ošetřovat vlastní rány, Vás, kdo cítíte vděčnost za pouhý dar života, Vás, kdo jste stejně ochotni smířovat ty hrozné hříchy

proti životu, které budou ještě dlouho hanebně rdousit náš lid.

Již rokem 1948 začala pro mnohé z nás cesta převýchovy. Pro nás to však znamenalo cestu sebevýchovy, o níž jsme si sami jistě neříkali. Pro ty, kdo věřili v řízení Boží to byla nejvyšší možná evropská universita, kde byla shromážděna elita učitelů, kněží, důstojníků, kde byli praví dělníci, kteří chyběli tam, kde se mělo budovat, ať to bylo na Moravě, ve Slezsku či v Čechách.

Tisíce z Vás mohlo rozjímat přijatou teorii života v nejtěžších okolnostech. Nová pedagogická praxe. Nebylo sprostoty, kterou bychom nemuseli zakusit, nebylo rány, která by nás milosrdně minula. Jsme přesvědčeni, že je mnoho lidí kolem nás a mohou to být i naši nejbližší, kteří nás neradi slyší, je to oživené zlé svědomí. Jenže ten, kdo nemusel chladit vlastní rány onuci namočenou ve džbánu, jedině náčinní, které jsme měli na cele, nepochopí onu blízkost rudého pekla. Zatím tolika lidem již vybledla krev, prolitá ve všech křiminálech, utrpení zvětralo, zlehčilo

se všechno, co bylo jen bojem o pouhé přežití.

Jestliže máme dát odpověď na otázku, proč jsme hojovali proti minulému režimu, pro to riziko, tu sáhneme po textech, které ukazují nutnost boje proti všemu, co ukazuje na zlo. Bylo třeba zmarit tolik životů? Přece i v dobách pronásledování zašlo tolik schopných i mladých lidí! Bylo to třeba? Museli být učedníci tak tvrdohlaví? Museli dávat na odív svou viru? Jak by to vyhlíželo, kdyby apoštolové stolovali s Neronem a Diokleciánem a kolik i našich představených to dokázalo.

Neutikajme před pravdou, každého dohoni! Nikdo z nich neměl ještě odvahu odstranit ono bahno, které se nekupilo neslychanými zločiny.

Nikdo nemůže omýt krev generála Píky, Toufara, Basovníka, Gojdiče, ale nikdo ani necítí nutnost omluvy za všechnu kolaboraci, za zradu.

K opravdovému pochopení části bolestné cesty bychom museli projít množstvím převýchovných center. Kolik jich bylo jen v Čechách! Kdo musel vydávat svědectví v Pankráci, v Bartolomějské, v Ruzyňi, na Borech, v Litoměřicích, Kartouzích, Příbrami, Mladé Boleslavi, Jáchymově na Tmavém dole, na Mírově, v Brně, v Uherském Hradišti, v Ostravě, Opavě, Ilavě, Leopoldově, kde byli v lágrech a na všech nemožných šachtách. Kdo z Vás vynášel někoho ze spolubratří neživého - nerad se pustí touto cestou vzpomínek. Na kolika místech se trpělo a umíralo pro bídnou nauku, která nesnesla nesouhlas.

Nevzpomeňme jen na všechny procesy s duchovenstvem, měli i tam možnosti pomáhat, museli cítit, že jsou potřební i v blízkosti smrti.

Kolik tam však bylo i těch okamžiků, ve kterých člověk žil

2

...Strach je záležitost především tělesná. Nedá se kontrolovat rozumem. Všechny jsme proživali nové, dosud neznámé změny tělesných funkcí, které byly podmíněny strachem, překvapením, nejistotou z toho, co se stane v nejbližší budoucnosti.

Dagmar Šimková

...Strach je pocit, na který si po čase zvyknete, naučíte se s ním žít. A já se, mohu-li to tak říci, především bála umřít. Někdy mi až připadalo, že prostě nemám na předčasnou smrt právo.

Ludmila Řičicová-Uhlířová

3

Řádové sestry byly útočištěm pozvedajícím ty, které potřebovaly se utvrdit, že jejich víra je hojivá a vyvede je čistě z tohoto semeníště zla a násilí. Každý den měly svoji mši, což bylo spojeno s velkým rizikem pro ně, protože to bylo zakázáno.

Albina Palkosková-Wiesenbergerová

...Lidé, kteří byli ve vězení, mají komplex, když se dostanou ven. Necítí se ve své kůži, leda s lidmi, kteří také seděli. Ve vězení se s námi něco stane a pak už to nejsme my.

Eva Dušková

"Zpravodaj KIV" č. 8/204

...Naučily jsme se dorozumívat se při vycházkách na dvoře téměř se zavřenými rty. Naše smysly se obdivuhodně zbystřily. Sluch a čich nabyl neobyčejné jemnosti. Reagovaly jsme na sebemenší zvuk. Když zabloudila na celou moucha, slyšely jsme téměř pohyb jejich křídel a vitality jsme ji jako spoluvězňkyňi.

Albina Palkosková-Wiesenbergerová

Výňatky z knih a svědectví politických vězeňkyň odsouzených za účast ve třetím odboji 1948-1968

...Mamě si člověk kládá otázku: Žiji venku ještě takoví lidé jako tady? A když ano, proč se neozývají na naši obranu? Proč neprotestují? Jak se mohou smát, chodit do biografu, sportovat, koupát se? Nebo se skutečně tak změnil? Nebo nás už odepsali? Hude takhle hnit celý národ?

Albina Palkosková-Wiesenbergerová

naplnio jistotou Boží!

Nic neubere na kráse přítomného Boha v třpící duši - minějí jiných. Člověk vtažený bolestí do tohoto okruhu snadněji žil s pochopením pravdy víry a měl jistotu, že svými rozbitými údy platí školně za získané poznatky. Každá rána penderkem nebo býkovcem jej přiváděla blíž k plnému pochopení: Bylo nutno se obětovat a je to nutné i dnes.

Museli tam být i kněží? Museli! Jinak by nikdo nespočítal ty zoufalé hochy, kteří pro nepěhlodnost svého údělu by si sáhli na život, bylo by mnoho těch, kdo viděli jenom trest a nepozorovali nic z oné krásy, kdy se utrpení bratří mění v požehnání, které prospívá všem jiným. Nedá se opakovat ono soustředění na Boha, když jsem v pohodlí. Klid v duši zavládl vždy, kdykoliv se podařilo být při Oběti, kdykoliv jsme mohli činně spolupracovat v blízkosti Kalvárie ...

Tam jsme se naučili vážit si i nejmenších darů, tam prostá hrozninka narostla do rozměru nebe, kousínek bílého pečiva byl najednou tím, co nás přeneslo přes všechny trýzně do Večeřadla s apoštolu a s Kristem!

Vy, kdo jste tam byli s námi chápete, čím byla ona mezera ve zlu, co znamenala každá soustředěná modlitba, čím nám mohlo být najednou úkon, který tolikrát na svobodě neznamená pro nás mnoho nebo nic a nedovede se ani soustředit.

Mnohdy předešel bez jediného políčku mnozí se nesetkali s žádným mučením. Všichni, kdo jsme byli konfrontováni s kopancí a týráním víme, jak ponižuje každá hrubost, proto jsme nikdy netoužili po tom, aby se cokoliv opakovalo v jakémkoliv podobě hrubosti. Z tohoto důvodu snad pramení i naše mlčení ke všemu, co se děje kolem nás, z

tohoto poznání snad i naše občasná pasivita proti všemu a všem, kdo chtějí prosazovat právo moci. Proto snad lhostejnost, když pozorujeme, že se vlastně mnoho nebo nic nezměnilo v obsazení, ve způsobech jednání, v přístupu k lidem. Cítíme jenom svou nadbytečnost a jsme vylučováni ze všeho, co by mohlo znamenat umístění, prosazení nebo něco jako dostiučnění. Nedočkali jsme se ze strany státní, ani z naší, mamě se pídí každý po uspokojení, kdo by spoléhal na člověka a zapomněl, že jenom u Pána je možná tato jistota!

Již není čas na to, abychom se nořili do smutku a beznaděje. Je mnoho věcí, které musejí vadit všem jednotlivcům i celému národu, je více těch, které zraňují zvláště ty, kdo se cítí zaskočení odsunováním na vedlejší kolej. Je mnoho nepravého ve vedení i ve správě, uráží nás stav našeho školství i veřejných úřadů. Nikdo se neomluvil ani rodičům ani dětem za to, že celá minulá desetiletí se museli spokojovat jen s druhořadým umístěním, že nebylo možno růst úměrně k nadání nebo snaze.

Jeden z důvodů, proč najednou cítíme nedostatek vedoucích, charakterem osobností. Jedni byli ubití, druzí se jimi nesměli stát, jiní znechuceni pronásledováním ve všech kategoriích života.

Považujeme to všichni za pokračující krivdu, že v našich školách přetrvává duch minulých dob, děti věřící jsou nadále sráženy, řada vedoucích je stále spjata s ničemným minulým režimem. Nezastavujeme se jenom na nejnižších stupních, není možné vynechat ani naše fakulty, je nutné pozorovat, jak se vykládá historie.

Tak jak jsme s bolestí pozorovali, že scházeli jinověreční duchovní, tak trpí národ zase onou nabubřelostí, se kterou by nyní

chtěli z milosti rozdávat to, co od-cizili, na co máme právo. Zvítězili jsme mravně, ale kořist patří těm, kdo na tomto čestném boji nemají podílu, kdo těžili z bezmezného mordování, zvláště katolických kněží i laiků.

Je to zlá hudba pro všechny, kdo spolupracovali na zkáze!

Národ nemůže strávit všechny ty monstrprocesy s naší inteligencí, všechny ty podvody s tisíci věřícími, hrubě zlikvidování duchovních řádů, zvláště v letech 1950 - 1952.

Proč se urážejí naši velcí, když jim dnes připomeneme vraždy, týráni a loupeže majetku i hubení našich dobrých rodin?

Vy všichni přítomní byste dokázali uvést všechny, kdo byli ubiti, utýráni, kdo se nevrátili.

Tak jak jsem považoval za milost, že jsem mohl být jako poslední mukl s generálem Píky před jeho smrtí, tak byla milost pro každého z nás, může-li si říci, že spolupracoval na přípravě odchodu ze světa kterémukoliv z bratří, avšak platilo pravidlo, že nejhorší z životě byla smrt muklů ve vězení.

Je nám doopravdy zle, když musíme pozorovat všechny, kdo se plouží zmrazení, ať jsou to muži nebo ženy, kteří trpěli a trpí neustále tím, že byli ničemy vrzeni na protivný břeh života.

Všichni počítáme s tím, že nikdo z těch, kdo trávili svůj život v klidu a spolupráci nebude chtít pochopit něco z toho, kde byla krev, rány a vzykání před nebo po soudním procesu.

Ale nikdo z celého národa ať se neodvažuje napadát toto utrpení. Celý národ je ponořen do kletby nesmytých vin. Tímto způsobem byla zlikvidována inteligence, vedoucí kádry, znemožněn přístup k vyšším funkcím, proto jsme neustále ještě v područí těch, kdo mají podíl na vraždách, krádežích a zni-

čení všeho, co se ztratilo z národního bohatství vnějšího u duchovního.

Dnešní krásná příležitost nesmí vyzníti jako nařikání, jako výčitka, má to být pro nás pro všechny obnovení úmyslu žít hodnotně všechno, co je náplní našeho života. Bez frází, bez nároků na účastenství ve slávě s vědomím nutnosti: znovu nastolit mir Boží do všech, kdo patří ke stejnému rodu i národu.

Ne chceme proto vyslovovat svůj odsudek nade všem a nade všemi těmi, kdo brali podíl na tom, co se nedá jenom přejít nebo překonat cizím odpuštěním. Naše stanovisko je vyšší podle vůle Boží, protože i bolest je Bohem dána veličina, která má své místo v dějinách člověka i celého národa.

Bud'me nad tím, co rozlad'uje, co se skrývá za lacinými dějinami. Nespoléhejme, že nám někdo upřímně bude nahrávat. Jenom to, co je studem nutné a to i na nejvyšších místech.

Sám považuji osobně za největší milost, že jsem mohl být, a to říkám s hrdostí, jako poslední z muklů, který byl u generála Píky před jeho potupnou smrtí, že jsem mohl asistovat před smrtí u P. Basovníka, když se mu vězeňský lékař vysmíval, kolik dovede vydržet farářik. Že jsem byl jenom dva metry od hoča, kterého ubili na Borech na samotkách, vynášel jsem spolubratra, kterému prasklo srdce, když mi chtěl vyprávět o své rodině, mohl jsem dát rozhlášení devatenáctiletému hochovi, který byl sražen balvanem a znamenalo to jeho smrt: "Hochu, jsem pater, dávám ti rozhlášení". On stačil jenom říci: "to je dobře" a loučil se s časem.

Kolik to bylo i ve všech věznicích těch, kdo jako nejhorší skutečnost života musel odejít v potu-pě.

Byl to nesmírně těžký život po propuštění z vězení, naplněný ponižováním, podezíráním a sledováním. Až na statečné přátele, kteří se k nám blížili a pokud mohli z toho nála, co měli, nám hleděli usnadnit život, jsme se držely stranou. Vždyť' bylo mnoho těch, kteří se nás báli...

Albina Palkosková-Wiesengergerová

PRAŽSKÉ UZENÁŘSTVÍ
364-1787
638 Queen St. W.
Toronto, Ont.
M6J 1E4

- * Pražská šunka
- * Pražské uzeniny
- * Maso 1a jakosti
- * Denně čerstvá: chutná jídla, cukrářské výrobky a slané rohlíky

Půjčujeme české video-filmy!

Evropa. - Nový časopis, nazvaný prostě Evropa vydává od počátku roku v češtině Evropská rada. Z obsahu prvního čísla datovaného v lednu 1994: rozhovor s prezidentem Havlem o Evropě a zpráva o programu Phare. Informace: Delegace Rady Evropy, Pod hradbami 17, 160 00 Praha 6. Cena jednoho čísla 35 Kč.

STĚPÁNSKÁ 35

...Na marodce umírá Věra Kasíková. Byla z dělnické třídy a sama dělnice. Zúčastnila se stávk v Plzni r. 1953. Pomstili se jí, zradkyni dělnické třídy, krutě. Odsoudili jí na 8 let a poslali do lágru ze všech nejhorších, na Nýrovce. Byla tam jediná politická mezi samými vražedkyněmi a prostitutkami. Zemřela na tuberkulózu střev. Bylo jí 22 let.
Dagmar Šimková

...Záhy po propuštění se u mnohých politických vězňů dostavovalo překvapující zjištění, že se před dráty cítili méně svobodní než tomu byli za dráty. Tam byli zvyklí svobodně mluvit, vyjadřovat své názory bez jakéhokoliv omezení. Před dráty se učili mlčet - většinou z ohledu na rodinu.
Zora Dvořáková

spiknutí proti přirozeným řádům vidí všude nepřítele. Drtí a rozduvává celou dosavadní stavbu. Cosi se viklá v duši nezaludného člověka. Začíná pochybovat o tom, co až dosud naplňovalo jeho život a činilo jej snesitelným, co dalo růst jeho rodině, jeho myšlenkovému světu, jeho národu a státu. Upadá v pochyby o nutnosti autority, ať světské, ať oné, která se starala o blaho jeho vnitřního života a jež byla jeho vírou, po předcích zděděnou.

Tento proces se plazil Evropou po dobu delší 150 let. Každá následující generace vsákla do sebe něco víc z levicových "nauk" a thesi, nežli byla schopna vsáknout ona předchozí. Rozklad evropské společnosti byl vleklý, dlouhotrvající. Ale jistý za všech těchto okolností.

Když padla Francie po své revoluci, přijavši levicovou státní formu a levicové uspořádání své národní společnosti, stranický parlament a vše, co s tím souvisí, dostala Evropa první velikou ránu dyků do svých zad. Iluze a omyl, který objal tuto slavnou kdysi zemi, přeléval se potom soustavně přes její hranice. Tou Evropou, již kdysi putovalo středověké rytířství, provázené sebeobětováním a vírou v Boha i oddaností k hlavě státu, touže Evropou se plížil příznak budoucího bolševismu a jeho žibenice. Za posledních 40 let stál tento příznak bezstarostně a lhostejně lidstvo jednoho sto milionů životů.

Jednou z největších pravd je rčení: Zachovej svůj Řád a ten Řád ochrání tebe.

Lehkomyslný Evropan zapomněl na tuto pravdu. Opustil svůj Řád po věky stavěný a zlepšovaný. Opustil to, co jedině jej mohlo uchránit dnešních béd, klamně vidiny ráje na zemi, vidiny beztržidní společnosti, ve které není ani králů, ani otroků. Zklamal se nekonečně. Jenom spolutroci jsou jeho bližními. Po desítkách let tuší svůj veliký omyl, rozpomíná se opětně na oltář a trůn. Nachází však brány k nim zavřeny. Před nimi stojí barbar s automatem.

Opravdu, nikoli v Košicích, nikoli v Jaltě začala česká Kalvarie. Ta je součástí velikého sesutí Evropy, ke kterému jsme se sami tak lehkomyslně připojili.

DIVADELNÍ TELEGRAMY

Festival pantomimy. - Letošní, již desátý ročník mezinárodního festivalu pantomimy v Kolíně, se uskuteční ve dnech 14.-18. září 1994. Poctu mimovi francouzsko-českého původu Jean-Gaspard Deburaovi, který se v Kolíně narodil v roce 1796, přijdou složit kromě domácích i umělci z Francie, Anglie a Kanady. Informace: Městské divadlo v Kolíně, Smetanova 557, 280 00 Kolín. Tel./fax: 0321-20718

- 32 -

se zdály samozřejmými. A jak vidina obnoveného státu českého na sebe brala podobu blízkí se skutečnosti, vystoupila na pořad otázka rozsahu, formy a vnitřního uspořádání jakožto otázka aktuální.

Tyto úvahy se členily do problémů dalších a dalších. A všechny se promítaly do tehdejších dnů minulosti, historickým prismalem českým. Je vzrušující vracet se v těchto dokumentech do stop, které zanechali naši veřejní pracovníci, vojáci, drobní vlastenci bez politických aspirací. Ať jakkoli málo vezmeme z těch neoficiálních dokumentů do ruky, vidíme před sebou obraz velikého zápasu o zítřek, patříme na ruch obnovovatelů státu, jejich úsilovné hledání v minulosti, historii, archívech a knihovnách kdekoli přístupných, jak si váží každého podnětu a poučení, a jak se radují, jestliže hledané zahlédnou svítit jako jiskřičku v popelu zapomnění. Starost o příští stát se rozšiřuje na pole jiná, do úvah náboženských, po těch stech letech ožívá povznášející vzpomínka na české zájmy za hranicemi koruny, nadšení je utvářeno mementem umírající oblasti obojí Lužice, vrací se reminiscence na osud Slovanů polabských a pobaltských.

Z těch pak, kteří takto pracovali, byli na místě prvním Čechové ruští, s Dr. V. Vondrákem v čele. Jejich snahy a myšlení nesou mnoho znaků jejich prostředí.

Výrazným typem toho druhu byl Jiří Klecanda. Narodil se v Praze r. 1890 a roku 1909 přijel do Ruska, kde se stal později členem českého hnutí na Rusi. Vír první světové války z něj udělal diplomata proti jeho vůli. Byl velmi agilním vlastencem, který ovlivnil velkou část české kolonie. Také pro něj nebylo sporu o budoucí formě českého státu. Vidinu jeho i jeho přátel lze vyjádřit jeho vlastní větou, obsaženou v memorandu carovi: "Nechť zazáří svobodná a neodvislá koruna sv. Václava v paprscích koruny Romanových!"

Jak všeobecné bylo toto přání, svědčí Klecandova slova, jimiž odpověděl na carův dotaz, co řeknou krajané v Čechách programu ruských Čechů:

"Měl jsem čest súčastnit se v měsíci květnu zasedání České národní rady v Praze, kde se mluvilo o příštích událostech. Když se rozhovor dotkl toho, vypukne-li válka a zvítězí Rusko, že i my můžeme počítat s obnovením českého království a že koruna sv. Václava zazáří v paprscích koruny Romanových, tehdá celé zasedání jednomyslně a s nadšením pozdravilo řečníky a prosilo vůdce Dr. Kramáře, aby jel do Petrohradu podat zprávy a informovat se. Dr. Kramář později se vypravil na cestu, ale dojel pouze na hranice a byl zatčen."

Jaký byl tedy program a nástin budoucího státu v srdci Kle-

ZA PROMARNĚNÝMI PŘÍLEŽITOSTMI.

KDYŽ VYPUKLA první světová válka a naděje na obnovení samostatnosti českého státu stouply, nejen doma, ale — a to víc, protože volně — v cizině, hlavně ve Francii a ještě více v Rusku. Toho času carském, začali čeští lidé konkrétněji kreslit tvářnost budoucího českého státu. Byla tu poctívána třisetletá mezera, která v určitých směrech ani skutečnou mezerou nebyla. Nejen v cizině, ale i ve vnitřní administrativě rakousko-uherské, ve smlouvách mezinárodních, v listinách státoprávních a až do zániku rakouské monarchie, mluví se všude a všdycky se užívá starého názvu "koruny české" bez přestání. Konec tomu učinila teprve republika po roku 1918.

Co se Řádu týče, nebylo tu prázdnoty. Nebylo tu také nějaké ztráty v uspořádání, ve státní formě (s širšího hlediska) a konservativní tendence v ní, to všechno bylo vlastní i domu Habsburskému. Mezera se týkala toliko absolutní samostatnosti českého státu, jeho soustředění pod vlastní hlavou ve vlastním kapitolu, výlučnosti v zahraniční politice a ostatních sounáležitostech, které charakterisují nezávislost, vojsko, finance atd. Stránka jazyková byla zajisté faktorem velmi důležitým.

A potom — rozsah území.

O českých úvahách, jež se tak horečně a s nadšením té věci důstojným projevíly před a za první světové války, se dočítáme na nejednom místě současných záznamů, pamětí i dokumentů literárních, dnes už opravdu historických. Většina názorů vyplula napovrch zcela samozřejmě a v souladu s linií na staletí přerušenu. Byly tu ovšem také názory opačné, jež nakonec zvítězily, ale veliká většina hleděla na žádoucí vývoj bez pochyb. Hlavním motivem snah byla otázka plné národní svobody v suverenním státě. O budoucí formě až na malé výjimky nepochyboval nikdo.

Když pak události postupovaly a monarchie rakousko-uherská byla blízka rozpadu, bylo třeba precizovat i ty věci, které až dosud

candově a u veliké většiny jeho spolupracovníků a přátel ve vlasti i na Rusi?

Překlad jeho práce na toto téma byl pořízen J. Papouškem podle ruské kopie, uložené v aktech ministerstva zahraničních věcí. Ocituje se z něj nejdůležitější myšlenky, které nás vrací do doby Klecandovy činnosti, jeho prostředí a do jeho názorů.

Jeho práce nese označení:

Pamětní spis o budoucím zřízení československého státu.

"Tímto bych chtěl vyjádřit — praví autor — několik myšlenek politické povahy o opatřeních, která by mohla pomáhati rychlejšímu zřízení i upevnění budoucího českého státu. Proto jsem se snažil zmínit se podle svého osobního názoru o těch methodách dočasné ruské správy na Slovensku, ve Slezsku, na Moravě a nakonec v Čechách, která by podle mého skromného mínění mohla mít určitý úspěch ve směru administrativním.

Při projednávání toho bylo by třeba mít jasný názor na zřízení budoucích Čech, hlavně, pokud se týká formy jejich vlády.

Jsa naprosto přesvědčen o správnosti svého názoru, dovoluji si v té příčině tvrdit, že většina nejen národa, ale i politických činitelů je pro formu království, samo sebou se rozumí, že pro království se širokou konstitucí (to potvzrují i rozmluvy, které jsem měl s politickými činiteli na jaře r. 1914 v České národní radě v Praze, i zprávy, které jsem měl čest předložit v posledních dnech.) Co se týče dynastie, tož nemohu se sice odvolávat na určitý názor národa, neboť tato otázka byla předmětem rozmluv jedině mezi politickými činiteli v uzavřených klubech, ale podle jejich názoru, pokud je mi známo, jedinou možnou a skutečně populární byla by dynastie z rodu Romanových. Proto uvádím nejprve své odůvodněné mínění o žádoucnosti a účelnosti dynastie z rodu Romanových na českém trůně. Předkládáje tento tajný pamětní spis, dovolil jsem si vyjádřit na některých místech možná ne zcela vhodné myšlenky, ale necht' je mi prominuto, že jsem dal přednost tomu, nezakrývat oči před skutečností.

Dynastická otázka.

Republikánské zřízení.

Ačkoli teoreticky sympatisuji s republikánským zřízením, nacházím rozhodně důvodů v jeho prospěch při řešení české otázky. Demokratická povaha konstituční monarchie může být stejná jako v republice. Ale nutná stabilita a pevné linie vnitřní a zvláště zahraniční politiky mladého státu, vylučující připustnost prudkých odstupů

od cesty, na kterou vstoupila, což je možno při změnách presidentů, mnohem lépe lze dosáhnouti při formě království.

Nakonec je nutno obrátiti v daném případě pozornost i na tradice a vůbec psychologický moment. Češi srostli s představou samostatnosti ve formě samostatného království. Češi dosud očekávají svého krále na Hradčanech. President nikdy by se netěšil té účtě jako král již z té prosté příčiny, že by, pocházejce ze stejného prostředí, měl určitě jistý počet lidí proti sobě naladěných.

Je třeba také vzpomínouti, že i u Slováků bude hráti velikou úlohu, budou-li míti svého, t. j. československého krále, či presidenta Cecha. Zdá se mi, že to má ohromný význam, považuje-li se za žádoucí vytvořit mohutné a pevné Čechy, schopné vzít na sebe příslušející jim část obrany zájmů celého Slovanstva.

Proto mnohem vhodnější formou zřízení by bylo království. Zbývá otázka, koho zvoliti na český trůn . . ."

Autor uvažuje, jakého náboženství by měl být příští král. Je silně ovlivněn ruským prostředím a pravoslavím. Zdá se mu, že na užitek vztahů s carským Ruskem by měl být pretendent trůnu nekatolík, což by neznamenal ještě útlak katolicismu. Pretendent luteránský by byl mnohem méně žádoucí, protože by tihl k světu germánskému. A proto se mu zdá logickým nastolit někoho z rodu Romanovůch.

Ostatní části pamětního spisu se týkají státního teritoria, žádoucích kulturních poměrů, sociálních zařízení, školství atd.

* * *

Rok 1918 přinesl řešení zcela opačné. A tu nás napadá otázka, jak na věc pohlíželi ti vedoucí zahraničního odboje, z nichž dva se stali prvními presidenty nově utvořené republiky. Bohatá literatura je opět k dispozici.

Předně nás zajímá osobnost prvního presidenta, který řídil osudy státu až do r. 1935, Tomáše G. Masaryka.

Nejdříve však bychom rádi předestali několik vět, které na naše citáty vrhají jasnější světlo. Není totiž všeobecně známo, že veliká ruská říše před revolucí, a to již od nepaměti, nepohlížela na t. zv. Západ s nijakým obdivem. Tato velcíše nechovala nikdy ve svém smýšlení a názorech ty nejmenší sympatie ani k "velké revoluci francouzské", ani k jejím plodům. Liberalism děsil nejen její vládnoucí vrstvy, ale i její vzdělance. Pro ni byl tento směr od jeho vzniku tím, čím byl mnohem později pro encykliku "Quadragesimo Anno":

Tyto sympatie k Masarykovi vzbudily ovšem zvláštní pozornost ruských vládnoucích kruhů k jeho osobnosti.

Ruská vláda zcela správně nemohla v tomto případě považovati pro sebe dostatečnými projevy ruských Čechů, neboť tyto projevy se týkaly pouze role Masarykovy v dané chvíli, neobsahovaly však promyšlené a spolehlivé ocenění Masarykovy osobnosti a jeho celkové doavadní činnosti.

Bohatým a nestranným zdrojem informací o Masarykovi byla jeho literární činnost, zejména jeho objemné dvousvazkové dílo "Russland und Europa", vydané v Německu v r. 1913. Censurní exemplář této knihy byl proto předán zahraničnímu ministerstvu. V roce 1916 objednali ze Švýcar ještě dva exempláře této knihy.

S hlediska carského byrokrata — a což je nejvážnější — i s hlediska ruského patriota, tato kniha nebyla ve prospěch Masarykův.

"Německo, které v ruské revoluci hrálo úlohu policejního strážce a financující síly, stvořilo o této revoluci celou literaturu ve spojení se státním úpadkem Ruska. Byly to teoretické projekty toho rozvrácení Ruska, jež Německo v době světové války prakticky provedlo". Tak píše akademik Struve ve svých "Myšlenkách o ruské revoluci" (Russkaja Mysl 1921). Kniha Masarykova, psaná perem Slovana, může sloužit činiti nárok na čestné místo v cyklu této německé literatury . . ."

Masaryk stávi Evropu proti carskému Rusku; pohlíží na ně, jako na dva zjevy, ve své podstatě si odporující a jeden druhému nepřátelský. Vystupuje zde jako přesvědčený západník, který vidí v ruské samobytnosti a v základech ruského duševního systému překážku pro světovou civilisaci. Tato překážka z jeho hlediska může a musí být překonána cestou revoluce, převratu od základu. Ve své knize Masaryk analyzuje a charakterisuje řadu reprezentantů ruské inteligence a posuzuje je kladně nebo záporně podle toho, jaké stanovisko chovají k revoluci . . .

Nepřiznává Rusům státočinnost, zamítá cennost historicky se utvářivších forem ruského státního života. Předchůdcům Mikoláše II. na trůně ještě přiznává vinu s "polehčujícími okolnostmi", mimochodem u nich najde i jasnou stránku, vládu posledního ruského cara vidí jen zahalenou v temno a hrůzu . . . "Vil-li car o všem, co se děje jeho jménem, nebo neví? Podepisuje tisíce rozsudků smrti uvažuje o tom, co značí tyto číslice? A tento car svolává mírový kongres haagský?".

Na jiném místě píše Masaryk: "Počíná bílý teror, který se stává metodou vlády cara Mikoláše II. proti revoluci. Pero se vzpírá popisovat zlořícíost této hrůzovlády; může se říci bez přehánění, že pogromy

Otravným zdrojem společenské nemravnosti. Petrohrad i Moskva se za dob svého lesku obávaly všeho, co přicházelo ze Západu. Neboť mnohé v sobě chovalo příznaky anarchismu, revolučnosti a rozvratu.

A Češi byli v Rusku považováni více méně za národ západně smýšlející. To bylo jednou z příčin, proč tak dlouho trvalo, než daly úřady povolení ke tvoření legií z Čechů, zajatých s vojsky rakousko-uherskými. Čechové ruští měli šití mnohem světlejší, mnozí z nich prokázali k Rusku loyaltitu vpravdě vlasteneckou.

Nyní snad můžeme nechat mluvit spisovatele ruského, Vladimíra Lazarevského, přítele Čechů, který znal takřka do nejmenších podrobností všechno české dění na Rusi od první chvíle, kdy, ještě před válkou, došlo k podporování českých snah o obnovení českého státu mezi ruskými Čechy a sledoval osudy českého národa ještě po několik let za republiky. Napsal o tom knížku, nazvanou "Rusko a československé znovuzrození". (Vyšla česky r. 1927 v Zemědělském knihkupectví A. Neubert v Praze.)

Tam v kapitole nazvané "Rusko a Evropa" čteme na str. 53:

Nesmíme nijak přísně souditi o chování se ruské vlády k českým věcem, pokud neuvážíme o významu osobnosti profesora Masaryka. Také v tom obratu, který v české věci nastal v srpnu 1916, má Masaryk zvláštní a snad rozhodující roli.

Do května 1917 žil Masaryk v Londýně. Od konce 1915 se jeho vliv začal pocítovati v Rusku. A to, že on, neviditelný, byl přítomen, dávalo jeho osobě zvláštní aureolu.

Ta okolnost, že Masaryk byl jediným z vynikajících politických českých činitelů, kteří se octli za hranicemi od samého počátku války, a ta energie, s níž rozšířil propagandu ve prospěch české národní ideje v Západní Evropě, vyzdvihly jej na piedestál ideologa a vůdce české politicko-diplomatické činnosti v mezinárodním měřítku. Ruští Čechové nemohli ignorovati jeho autoritu. Oni od prvních počátků války zcela samostatně a nezávisle od Masaryka, který byl tehdy ještě v Anglii, zahájili horečnou činnost, směřující k uskutečnění jejich národního ideálu. A zejména tato vznešenost jejich vlasteneckého počínu diktovala jim bez ohledu na osobní nebo stranické přesvědčení a sympatie, vykonati všechno nutné k sjednocení všech českých vlastenců pod jedním praporem.

Ve všech svých stycích s ruskými politickými činiteli, při jednání s ministry a vojenskými veliteli, při audienci u cara, zástupci ruských Čechů nikdy neutřkali od přímých projevů, že přiznávají Masaryka jako vůdce českého osvobozovacího hnutí.

a popravy, nařízené válečnými a polními soudy, zatýkáni a mučení ve vězeních a při dopravě do místa deportace a vyhnanství, nejbrutálnější ukrutnost a týrání, četné samovraždy v žalářích, nemoci, epidemie a hlad odstranily strach ze smrti. V prvním roce konstituce, od října 1905 do října 1906 utrpěla při pogromech, ve srážkách při různých bouřích 22,721 osoba fyzickou škodu." (Str. 225-6.)

A dále: "Právní anarchismus, jenž zavládl po revoluci, má na svědomí vláda a její policie, oficiální výchova mas zavinila všeobecnou nejistotu, represe, provozovaná státními orgány, již po mnohých desetiletí byla lež a zločin vítanou nebo stranické přesvědčení expropriátorů a pogromistů a učinila vysurovější huliganism metlou celé země (str. 234-5).

"Vláda cara-papeže, jenž svá práva odvozuje od boha a pro boha, jenž nechce skládat účtů ze svých činů dumě, nýbrž pouze bohu, používala ještě delší dobu k zabezpečení carovy osoby vraha Azeva, když jeho vražedné činy veřejně byly odhaleny a přibity na pranýř. Považme jen, co to znamená, obětuje-li carism své vlastní a to tak vynikající lidi (velkokníže Sergěi), aby zomhl revoluci. A Azev není první, Azev je systém." (str. 231.)

* * *

Obsah Masarykovy knihy, jejíž rozšiřování bylo ruskou cenzurou přirozeně zakázáno, stal se českým činitelem v Rusku známým až v r. 1916. Celá záležitost vyvolala zmatek a stala se předmětem mnoha a mnoha článků v českém tisku. A způsobila ohromení i obavy o budoucnost české věci na Rusi.

Masaryk se se své strany ovšem všemožně staral, aby zahladil aspoň částečně nepříznivý dojem, vyvolaný v ruských politických kruzích jeho knihou, vydanou v Německu v podvečer světové války a to v německé řeči, přijatou ovšem v Německu s uspokojením. Ještě v roce 1917 pangermánský časopis "Das Grosse Deutschland" přináší o knize úsudek jako o "nejgeniálnější knize a hlubokém příspěvku k politické literatuře posledních let".

Neopovrhuje žádnou možností, aby vešel do styku s ruskými oficiálními kruhy, třebať by byli samotní "černosotněnci", Masaryk několik měsíců do ruské revoluce přijal nabídku spolupráce v Protopopově denníku "Russkaja Volja". A zde učinil prohlášení, málo souhlasící s nedávnými ještě jeho posudky:

"Forma nezávislosti českého státu může být různá. Dynastie ruského původu by byla nanejvýš populární. Snad by se ukázala dostatečnou personální unie s Ruskem. V každém případě musím